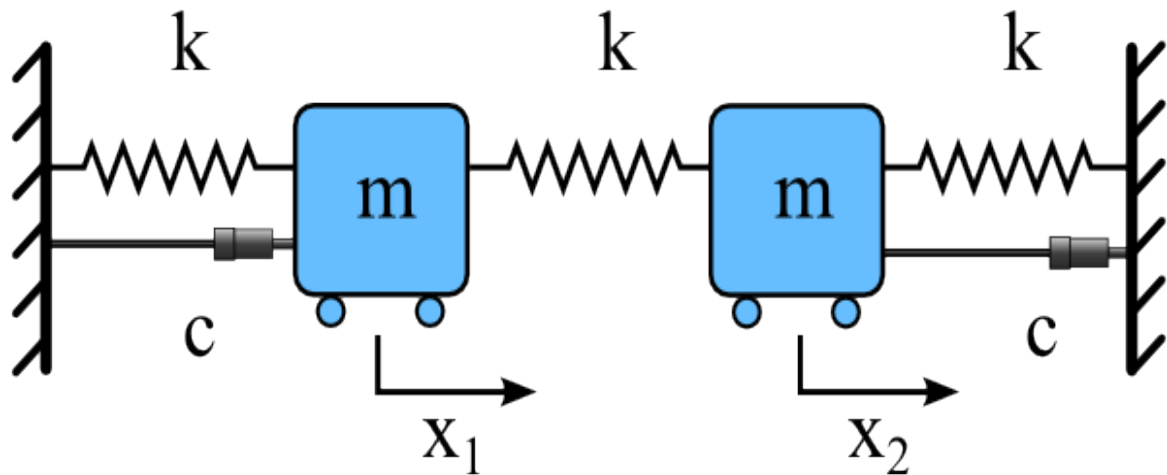

ΑΣΚΗΣΗ 1

Copyright © Ε.Μ.Π. - 2016

Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών – Εργαστήριο Δυναμικής και Κατασκευών – κτ. Μ – αιθ. Μ002
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η χρήση, αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας παρουσίασης, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για πάσης φύσεως εμπορικό ή επαγγελματικό σκοπό.

Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσεως, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα.

Πληροφορίες

Δρ. Ι. Αντωνιάδης, Καθηγητής, antogian@central.ntua.gr, 210-7721524

Δρ. Χ. Γιακόπουλος, ΕΔΙΠ, chryiako@central.ntua.gr, 210-7722332

Άσκηση 1: Εκφώνηση - δοκιμή στατικής μετατόπιση

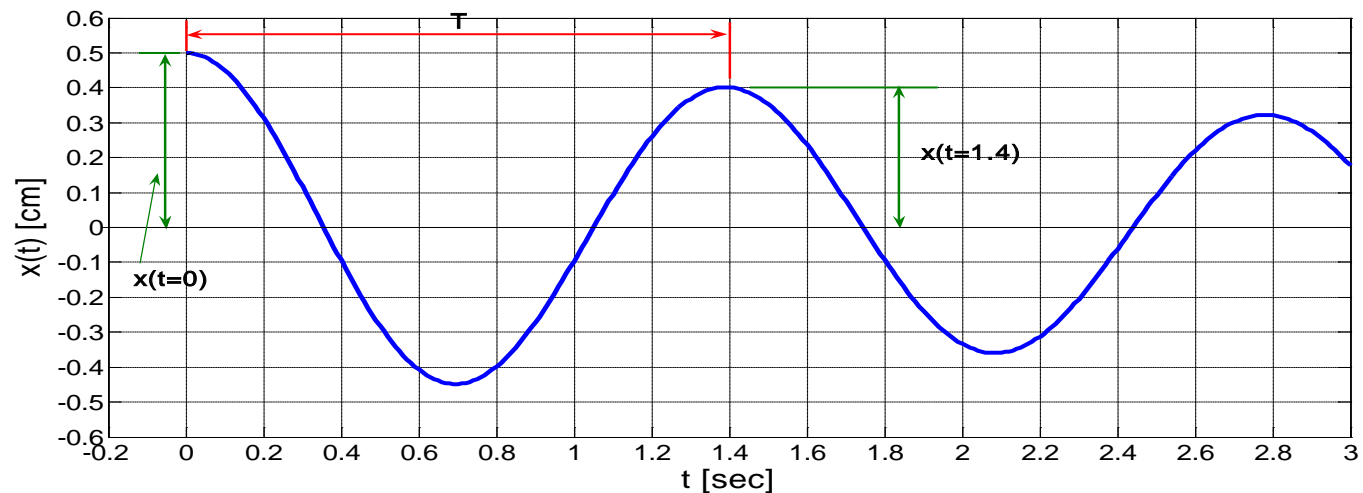
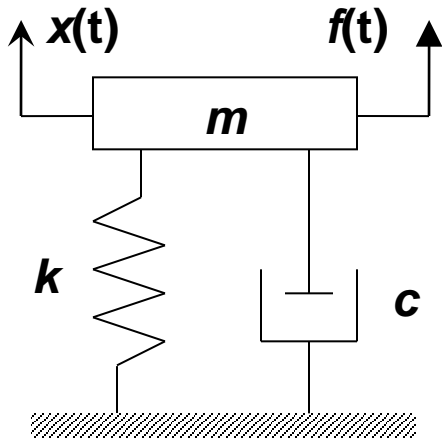
γερανογέφυρα

Έστω, ότι με τη βοήθεια μίας γερανογέφυρας, ανυψώνεται μηχανή κατά $x_0=0,5 \text{ cm}$ και έστω ότι η δύναμη που απαιτείται για την εν λόγω ανύψωση μετρήθηκε ίση προς $F=8900 \text{ N}$. Διευκρινίζεται ότι, πρακτικά, η δύναμη F μετριέται με τη βοήθεια μίας δυναμοκουψέλης, η οποία προσαρτάται κατάλληλα μεταξύ αγκίστρου βαρουλκο-φορείου και μηχανής. Στη συνέχεια, ελευθερώνουμε απότομα τη μηχανή και καταγράφουμε την ταλάντωσή της (δοκιμή στατικής μετατόπισης).

Αναζητούνται τα μεγέθη: m, k, c, ζ & ω

μηχανή

Διαδικασία δοκιμής στατικής μετατόπισης

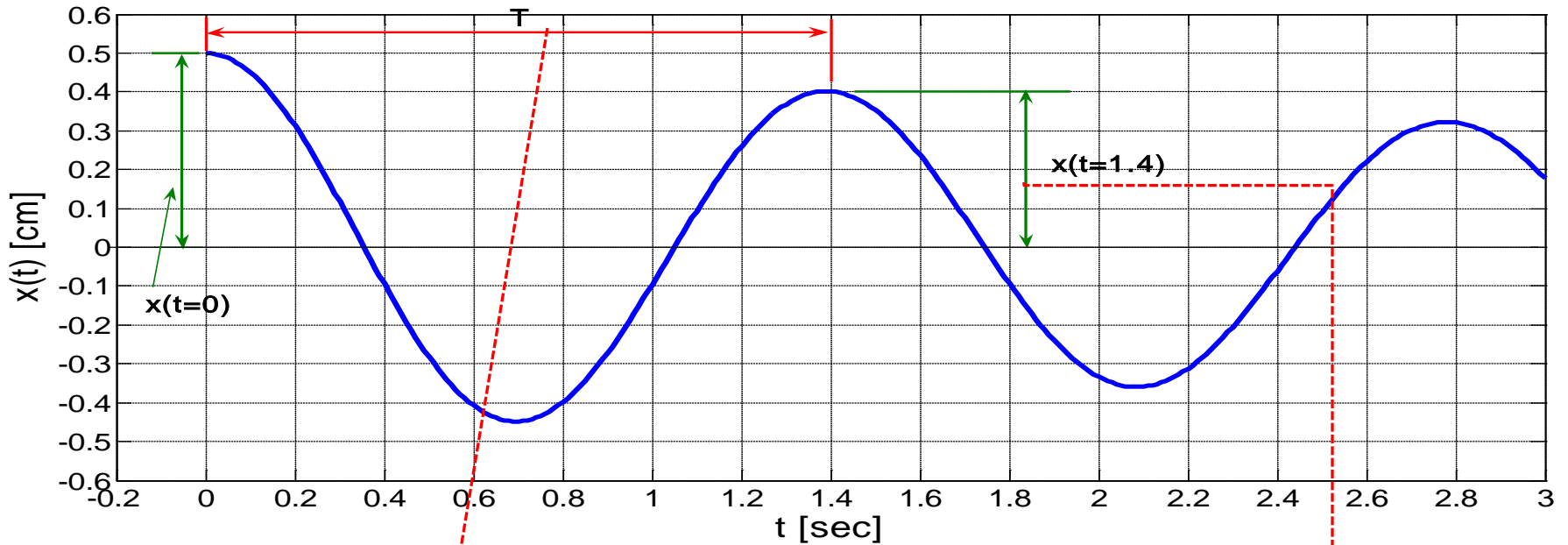

- 1 Ελαφρά κατακόρυφη ανύψωση της μηχανής μάζας m κατά x_0
- 2 Καταγραφή της απαιτούμενης δύναμης F για την ανύψωση
- 3 Άφεση της μάζας m να ταλαντωθεί ελεύθερα και καταγραφή της ταλάντωσης
- 4 Από την καταγραφή του 3, μέτρηση του πλάτους ταλάντωσης x_1 στην πρώτη περίοδο
- 5 Από την καταγραφή του 3, μέτρηση της περιόδου T
- 6 Εκτέλεση υπολογισμών βάσει των μεγεθών x_0 , F , x_1 & T

Άσκηση 1: ΛΥΣΗ - δοκιμή στατικής μετατόπιση

η πρώτη περίοδος επαναφοράς διήρκησε $T=1,4$ sec

ενώ το αντίστοιχο πλάτος της ταλάντωσης είναι $x(t=1,4)=0,4$ cm

υπολογισμός σταθεράς ελατηρίου k

$$F = kx_o \Rightarrow k = \frac{F}{x_o} = \frac{8900}{0.5 \times 10^{-2}} \Rightarrow k = 1.78 \times 10^6 \text{ N/m}$$

$$\text{ισχύει } \omega_d = \omega_n \cdot \sqrt{1 - \zeta^2} = \frac{2 \cdot \pi}{T}$$

θεωρούμε ότι ο λόγος απόσβεσης είναι μικρός, δηλ. $\zeta \ll 1$

$$\left. \begin{array}{l} \text{ισχύει } \omega_d = \omega_n \cdot \sqrt{1 - \zeta^2} = \frac{2 \cdot \pi}{T} \\ \text{θεωρούμε ότι ο λόγος απόσβεσης είναι μικρός, δηλ. } \zeta \ll 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \omega_n \approx \frac{2 \cdot \pi}{T} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \omega_n \approx \frac{2 \cdot \pi}{1,4} \approx 4,488 \Rightarrow \omega_n \approx 4,49 \text{ rad/sec}$$

... μέτρο απόσβεσης

$$\delta = \ln\left[\frac{x(t + T)}{x(t)}\right] = \frac{2 \cdot \pi \cdot \zeta^{\zeta \ll 1}}{\sqrt{1 - \zeta^2}} \Rightarrow \ln\left[\frac{x(t + T)}{x(t)}\right] \approx 2 \cdot \pi \cdot \zeta \Rightarrow$$

$$\zeta \approx \frac{1}{2 \cdot \pi} \cdot \ln\left[\frac{x(t + T)}{x(t)}\right] \approx \frac{1}{2 \cdot \pi} \cdot \ln\left(\frac{0,5}{0,4}\right) \Rightarrow \zeta \approx \frac{1}{2 \cdot \pi} \cdot 0,223 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \zeta \approx 0,0355$$

προκύπτει μία μικρή τιμή για το λόγο απόσβεσης, κάτι που έρχεται σε συμφωνία με την αρχική απλοποιητική θεώρηση

Άσκηση 1: ΛΥΣΗ - δοκιμή στατικής μετατόπιση

Εάν προέκυπτε μεγάλη τιμή ζ τότε αυτό θα ήταν σε αντίθεση με την αρχική απλοποιητική θεώρηση, οπότε τότε πράγματι δεν θα ήταν σωστό να δεχθούμε ότι ο λόγος απόσβεσης έχει μικρή τιμή

μαθηματικώς ακριβής προσέγγιση

$$\zeta = \frac{\delta}{\sqrt{4 \cdot \pi^2 + \delta^2}} \Rightarrow \zeta = \frac{0,223}{\sqrt{4 \cdot \pi^2 + (0,223)^2}} = 0,0355$$

Το επόμενο μέγεθος που υπολογίζεται είναι η μάζα m της μηχανής

$$\omega_n \sqrt{\frac{k}{m}} \Rightarrow m = \frac{k}{\omega_n^2} = \frac{1,78 \times 10^6}{4,49^2} = 88293,21 \text{Kg} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow m = 88293,2 \text{Kg}$$

Τέλος, η σταθερά απόσβεσης

$$\zeta = \frac{c}{2 \cdot \omega_n \cdot m} \Rightarrow c = 2 \cdot \zeta \cdot \omega_n \cdot m \Rightarrow$$

$$c = 2 \cdot 0,0355 \cdot 4,49 \cdot 88293,2 \Rightarrow c = 28155 \text{ N} \cdot \text{sec} / \text{m}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τονίζεται ότι στη δοκιμή στατικής μετατόπισης, η **ανύψωση** του ανηρτημένου σώματος θα πρέπει να είναι **κατακόρυφη**. Για να εξασφαλισθεί αυτό, θα πρέπει το ανηρτημένο σώμα να ανυψωθεί από το κέντρο μάζας του.

Σε διαφορετική περίπτωση, εκτός της κατακόρυφης ταλάντωσης, θα πραγματοποιηθεί και μία στροφική ταλάντωση, ο άξονας περιστροφής της οποίας θα διέρχεται από το κέντρο μάζας του σώματος.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι η δοκιμή στατικής μετατόπισης είναι εφαρμόσιμη και στα οχήματα.

Άσκηση 1: ΛΥΣΗ - δοκιμή στατικής μετατόπιση

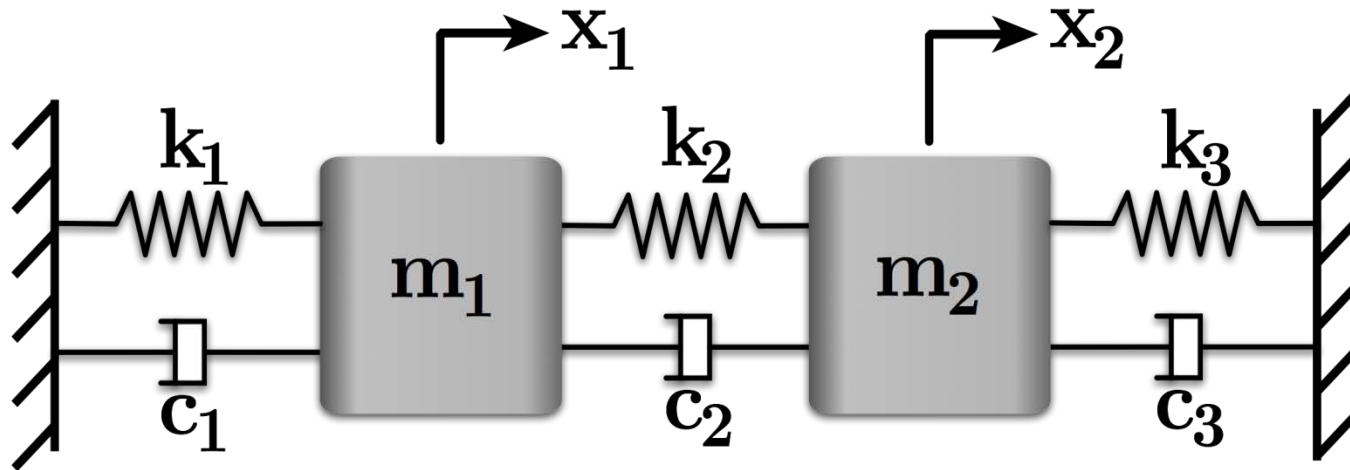

Με βάση τα παραπάνω, η δοκιμή στατικής μετατόπισης συνοψίζεται στον Πίνακα

A/A	Περιγραφή ενέργειας	Τύπος υπολογισμού
1	Ελαφρά κατακόρυφη ανύψωση της μηχανής μάζας m κατά x_0	-----
2	Καταγραφή της απαιτούμενης δύναμης F για την ανύψωση	-----
3	Άφεση της μάζας m να ταλαντωθεί ελεύθερα και καταγραφή της ταλάντωσης	-----
4	Από την καταγραφή της ταλάντωσης, μέτρηση του πλάτους ταλάντωσης x_1 στην πρώτη περίοδο	-----
5	Από την καταγραφή της ταλάντωσης, μέτρηση της περιόδου T	-----
6	Υπολογισμός της σταθεράς του ελατηρίου	$k = \left(\frac{F}{x_0} \right)$
7	Υπολογισμός της φυσικής ιδιοσυχνότητας του συστήματος	$\omega \approx \frac{2\pi}{T}$
8	Υπολογισμός του λόγου απόσβεσης του συστήματος	$\zeta \approx \left(\frac{1}{2\pi} \right) \ln \left(\frac{x_1}{x_0} \right)$
9	Υπολογισμός της ανηρτημένης μάζας	$m = \left(\frac{k}{\omega^2} \right)$
10	Υπολογισμός της σταθεράς του αποσβεστήρα	$c = 2\zeta\omega m$

*Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!*

*Εργαστήριο
Δυναμικής & Κατασκευών*

Δρ. Αντωνιάδης Ι. . . . . antogian@central.ntua.gr

Δρ. Γιακόπουλος Χ. . . . chryiako@central.ntua.gr